

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314203423
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2014:4314203423.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Leviciach sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o G.. N. G., U.. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: Y. G., U.. X.XX.XXXX, R. Š. X a Y. G.Š., U.. XX.X.XXXX, R. Š. X, F.Č.. Ú. Ž., D. XX/D, za účasti okresného prokurátora v Leviciach, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

Súd u G.. N., U.. XX.X. XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Košice, Bankov 15.

Každý z rodičov je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 20.teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Košice, Bankov 15, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd bez návrhu na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u G.. N. z dôvodu, že priaznivý vývoj maloletého v domácom prostredí je ohrozený.

Rodičia dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili, obaja boli riadne a včas predvolaní. matka neúčast' neospravedlnila, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. otec, ktorý vykonáva trest odňatia slobody žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti.

Kolízny opatrovník navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť a zo strany rodičov určiť minimálne výživné. Poukázal na to, že napriek umiestneniu dieťaťa v reedukačnom centre v minulom roku, prognóza jeho ďalšieho vývoja nie je veľmi priaznivá aj keď došlo k čiastočnému zlepšeniu jeho správania.

Okresný prokurátor s poukazom na vykonané dokazovanie, vyjadrenie kolízneho opatrovníka ako i správu reedukačného centra, navrhol u G.. N. nariadiť ústavnú starostlivosť, keďže v súčasnosti je to v najlepšom záujme maloletého, nakoľko rodičia mu v domácom prostredí adekvátnu starostlivosť nedokážu zabezpečiť. Zároveň zo strany rodičov navrhol určiť minimálne výživné.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav :

Rodičia dieťaťa sú manželia. Z ich vzťahu okrem N. pochádzajú dve toho času plnoleté deti a dve ďalšie mal. deti. Rodina žije v rodinnom dome v skromných podmienkach.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 5.3.2003 č.k. 10 Nc 204/2002-22 bola už u G.. N. nariadená ústavná starostlivosť. Dôvodom bola podvýživa a zanedbanie starostlivosti o maloletého, ktorý bol opakovane hospitalizovaný v nemocnici. V tom čase otec bol vo výkone trestu a matka bola dlhodobo liečená v psychiatrickej nemocnici. Neskôr, matka nastúpila výkon trestu po odsúdení za týranie blízkej a zverenej osoby (súrodenca maloletého). V tom čase súrodenci G.. N. sa nachádzali v ústavnej starostlivosti.

Rozsudkom zo dňa 9.4.2008 č.k. 8P 433/07-29 bola ústavná starostlivosť u mal. detí zrušená.

V máji 2013 matka písomne požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice o riešenie problému záškoláctva G.. N. a jeho brata G.. K.. Uvádzala, že výchovu detí nevládajú, keď ona má zdravotné problémy a otec je vo výkone trestu pre ohrozenie mravnej výchovy (záškoláctva). Matka sa o maloletého odmietla naďalej starať. V tom čase maloletý navštevoval základnú školu s VJM v Želiezovciach. V druhom polroku minulého školského roka sa jeho správanie zhoršilo na labilné, náladové. Bol agresívny, hlučný a nepozorný. Do školy chodil neupravený, hladný. Doma neraňajkoval, nenosil desiatu. Matka udávala, že je mentálne chorý, so školou riadne nespolupracovala.

Uznesením zo dňa 30.9.2013 č.k. 15P/280/2013-14 bol predbežne maloletému nariadený diagnostický pobyt najdlhšie na šesť mesiacov a bol umiestnený do Reedukačného centra Košice, Bankov. Následne uznesením zo dňa 18.3.2014 č.k. 10P/45/2014-9 bol G.. N. predbežne zverený do ústavnej starostlivosti a zo strany rodičov bolo určené minimálne výživné. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2014.

Ako vyplýva zo správy reedukačného centra Košice v porovnaní s predchádzajúcim obdobím u G.. N. bol zaznamenaný pokrok hlavne v oblasti sebarozvíjania. Jeho správanie sa zlepšuje, dokáže sa viac ovládať, lepšie a rýchlejšie spracúva emócie. Je veľmi vznetlivý. Z dôvodu rečovej bariéry ťažko vyjadruje svoje myšlienky a postrehy. Príprava na hodiny sa zlepšila ako aj manuálna zručnosť. Je nespoľahlivý, vo veciach má stále veľký neporiadok. Mimo vyučovanie bolo jeho správanie problematické. V kolektívne chlapcov bol vzťahovačný, vzdorovitý, vyhľadával konfliktné situácie. Zmenou v zostave detí v skupine sa jeho správanie zlepšilo. Kladne na neho vplýva pochvala. Ustúpila agresivita v kompetenciách k celoživotnému sebavzdelávaniu. Agresivita pretrváva v kultúrnych a občianskych kompetenciách, zbavuje sa zodpovednosti. Vzhľadom na svoj vek je veľmi detský a hravý. Rodičia o dieťa neprejavujú záujem. Napriek jeho snahe skontaktovať sa s matkou cez komunitnú pracovníčku z jeho bydliska, matka sa neozvala. Túto skutočnosť G.. N. zle znáša, čo môže byť pre ďalší priebeh jeho psychosociálneho vývinu nepriaznivé. Prevýchovný proces možno hodnotiť ako čiastočne úspešný, je naďalej potrebné v ňom pokračovať. Prognóza u neho nie je veľmi priaznivá.

Matka maloletého je nezamestnaná, poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 151,90 EUR. Je spoluposudzovaná s jedným dieťaťom. Otec je od 1.5.2014 vo výkone trestu pracovne zaradený (predtým pracoval od 14.10.2013 do 23.4.2014). Dosahuje priemernú čistú mesačnú mzdu 139,05 EUR. Rodičia majú ďalšie dve vyživovacie povinnosti.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych

dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 155 odsek 3 O.s.p. výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.

V prejednávanej veci mal súd preukázané, že výchova G.. N. v domácom prostredí je vážne narušená. Maloletý si vyžaduje individuálny a citlivý prístup, povzbudenie, pochvalu, ktoré sa mu v rodinnom prostredí nedostávajú. Rodičia zmenu v správaní sa dieťaťa, t.j. agresivitu, náladovosť, benevolentný prístup k plneniu si povinností, nemajú snahu riešiť. Naopak zvolili najjednoduchšiu cestu - zbavenia sa zodpovednosti; matka sama požiadala o umiestnenie svojho syna do ústavného zariadenia. napriek tomu, že dieťa je v zariadení od 9.10.2013 (do 8.4.2014 diagnostický pobyt), rodičia žiadnou formou o neho záujem nejavia, pričom prognóza jeho ďalšieho priaznivého vývoja je neistá. Je však zrejmé, že v režimovom zariadení dochádza aspoň čiastočne k eliminácii agresivity a nevhodných prejavov v

správaní maloletého a maloletý sa postupne učí preberať za svoje správanie zodpovednosť. Z dôvodu, že v danom prípade nie je súdu známa osoba, ktorá by bola ochotná prevziať dieťa do náhradnej osobnej resp. pestúnskej starostlivosti, súd u G.. N. nariadil ústavnú starostlivosť s miestom výkonu v Reedukačnom centre Košice, Bankov.

Zo strany rodičov určil súd výživné v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine, t.j. vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Takto určené výživné v súčasnosti predstavuje 27,13 EUR a je povinný ho uhrádzať každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. S poukazom na svoj príjem ako i ďalšie vyživovacie povinnosti rodičia nie sú v súčasnosti schopní svoju vyživovaciu povinnosť si plniť vo vyššom rozsahu.

O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., nakoľko sa jedná o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho

doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska

účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.